

Chapter Five

A coach and four horses took me away from Gateshead. It was a fifty-mile drive and I was going alone.

It was night when the coach stopped and I saw a servant waiting for me. We went through a door in a wall and I could see a building with many windows. The servant opened the front door and left me in a room with a fire.

After a while two people arrived. The first was a tall lady, aged about twenty-nine, with dark hair and eyes.

“The child is very young to be sent alone,” she said. “Give her some supper before she goes to bed, Miss Miller.” Miss Miller took me to a wide, long room, with huge tables around which about eighty girls, aged nine to twenty, were seated. They were all dressed in brown, old fashioned dresses and long pinafores. It was the hour of study.

I sat on a bench and Miss Miller shouted: “Monitors, collect the lesson books!” Four tall girls rose from different tables and gathered the books.

“Monitors, fetch the supper trays!”

The tall girls went out and returned each carrying a tray with food and jugs of water and a mug.

The girls all drank from the same mug. I drank but I was too excited to eat. The food was a thin oat cake divided in pieces.

Miss Miller read prayers and the girls went upstairs. The bedroom was very long. There were rows of beds, with two girls in each. Tonight I was to share a bed with Miss Miller.

Next morning, a loud bell woke me up. It was extremely cold and I was shivering. Six girls had to share each wash basin on the stands down the middle of the room and I had to wait until one was free.

The bell rang again and we went downstairs in pairs and into the cold and dim schoolroom. Miss Miller read prayers and then called out: “Form classes!”

Kapitola pátá

Kočár a čtyři koně mě odvezli z Gatesheadu. Byla to padesátimílová cesta. Jela jsem sama.

Byl večer, když kočár zastavil a já jsem viděla, že na mě čeká služebná. Prošly jsme vraty a já jsem uviděla budovu s mnoha okny. Služebná otevřela hlavní dveře a nechala mě v místnosti s krbem.

Za chvíli přišly dvě osoby. Ta první byla vysoká dáma, které bylo asi dvacet devět, s tmavými vlasy a tmavýma očima.

„To dítě je příliš malé, aby bylo posláno samo,“ řekla. „Dejte jí nějakou večeři, než půjde spát, slečno Millerová.“ Slečna Millerová mě odvedla do široké, dlouhé místnosti, s obrovskými stoly, kolem nichž sedělo asi osmdesát děvčat, kterým bylo devět až dvacet let. Všechny na sobě měly hnědé, staromódní šaty a dlouhé zástěry. Byla hodina učení.

Sedla jsem si na lavici a slečna Millerová zavolala: „Službo, seberte učebnice!“ Čtyři vysoká děvčata vstala od různých stolů a sebrala knihy.

„Službo, doneste tácy s večeří!“

Velká děvčata vyšla a když se vrátila, každá nesla tác s jídlem a džbány s vodou a hrnek.

Všechna děvčata pila z jednoho hrnku. Také jsem se napila, ale byla jsem příliš rozrušená, abych jedla. K jídlu byla tenká ovesná placka rozdělená na kousky.

Slečna Millerová přečetla modlitby a děvčata šla nahoru. Ložnice byla velmi dlouhá. Byly tam řady postelí, v každé byla dvě děvčata. Dnešní noc jsem měla sdílet postel se slečnou Millerovou.

Příští ráno mě vzbudil hlasitý zvon. Byla strašná zima a třásla jsem se. Šest děvčat mělo sdílet jedno umyvadlo na stojanu uprostřed místnosti a já jsem musela čekat, až bude nějaké volné.

Zvon znovu zazvonil a my jsme ve dvojicích šly dolů, do studené a šeré učebny. Slečna Millerová přečetla modlitby a pak zavolala: „Utvořte třídy!“

The girls formed four groups around four tables. They all held books in their hands and a big Bible lay on each table.

A bell rang and three ladies entered and took a seat at each table. Miss Miller took the fourth empty chair. She had the smallest children and I was with them.

We had one hour of Bible reading until daybreak. The bell rang a fourth time and we went into another room for breakfast. I was glad as I felt nearly sick from lack of food. On two long tables were bowls of something hot which had an unpleasant odour.

One tall girl whispered: "Disgusting! The porridge is burnt again!"

"Silence!" shouted one of the upper teachers.

We said Grace and sang a hymn. Then the meal began. I was feeling very faint but the burnt porridge made me feel sick. Each girl tried to swallow the food and failed. We finished breakfast though no one had eaten.

We said another prayer of thanks, sang another hymn and went to the schoolroom. There were fifteen minutes before lessons began during which time we were allowed to speak freely.

At nine o'clock, Miss Miller called for silence and the whole school stood up as the lady who I had met on my arrival came in.

Her hair was arranged fashionably and she was dressed in purple with black velvet trimming. She wore a gold watch on her waist. This was Miss Temple, the superintendent of Lowood.

She gave a geography lesson. Other teachers gave history, grammar and writing lessons.

At twelve o'clock, Miss Temple rose and said: "You could not eat this morning's breakfast so I have ordered bread and cheese for the morning break."

After eating we put on our straw bonnets and grey coats and went into the garden for our afternoon exercise. The garden was surrounded by high walls and there were no views.

Děvčata utvořila čtyři skupiny kolem čtyř stolů. Všechna držela v ruce knihy a velká Bible ležela na každém stole.

Zazvonil zvon a tři dámy vstoupily a každá si sedla k jednomu stolu. Slečna Millerová si sedla na čtvrtou prázdnou židli. Měla nejmenší děti a já jsem byla s nimi.

Měli jsme hodinu čtení z Bible až do rozednění. Zvon zazvonil po čtvrté a my jsme šly do jiné místnosti na snídani. Byla jsem ráda, protože mi bylo skoro špatně z nedostatku jídla. Na dvou dlouhých stolech byly misky s něčím horkým, co nepříjemně zapáchalo.

Jedna vysoká dívka zašeptala: „Odporné! Ovesná kaše je zase připálená!“

„Ticho!“ zakřičela jedna z učitelek třídy starších děvčat.

Pomodlily jsme se a zazpívaly píseň. Pak začalo jídlo. Cítila jsem se velmi slabá, ale ze spálené ovesné kaše se mi dělalo špatně. Každá z děvčat se pokoušela pokrm spolknout, ale nepodařilo se to. Dosnídaly jsme, aniž kdo jedl.

Pomodlily jsme se modlitbu díků, zazpívaly další píseň a šly do učebny. Patnáct minut zbývalo do začátku vyučování a nám bylo dovoleno si volně povídat.

V devět hodin slečna Millerová požádala, aby bylo ticho a celá škola se postavila, když vešla dáma, se kterou jsem se setkala při příjezdu.

Její vlasy byly moderně upravené, na sobě měla fialové šaty s černým sametovým lemováním. V pase měla zlaté hodinky. Byla to slečna Templeová, ředitelka Lowoodu.

Učila hodinu zeměpisu. Ostatní učitelky učily dějepis, mluvnici a psaní.

Ve dvanáct hodin slečna Templeová povstala a řekla: „Dnes ráno jste nemohly snídat a tak jsem objednala chléb a sýr na dopolední přestávku.“

Po jídle jsme si nasadily své slaměné klobouky, oblékly šedé kabáty a šly do zahrady na odpolední cvičení. Zahrada byla obehnána vysokou zdí a nebyl z ní žádný výhled.

It was a cold and misty day. The stronger girls ran about and played games, but the pale and thin ones stood together for warmth. One girl was coughing as she read a book.

“Can you tell me what kind of school this is?” I asked.

“It is partly a charity school. We are all dependent on charity. All the girls have lost either one or both parents, and this is an institution for educating orphans. We pay, or our friends pay, fifteen pounds a year. The rest is donated by kind ladies and gentlemen.”

“Who is Mr Brocklehurst?”

“He is the treasurer and manager. He buys all our food and clothes. He lives two miles away in a large hall. He is a clergyman.”

The bell rang for dinner. I could smell rancid fat. The meal was of potatoes and strange pieces of meat. I was still hungry after we had finished.

Then we had more lessons. During one lesson I saw a teacher, Miss Scatcherd, being angry with the girl I had been talking to. The girl was told to stand in the middle of the large schoolroom. She did not cry but remained calm.

After five o'clock we had a small mug of coffee and half a slice of brown bread. I was still hungry. After half an hour's recreation we had study. Then the glass of water and the piece of oatcake, prayers, and bed. My first day at Lowood ended.

Byl chladný a mlhavý den. Silnější děvčata běhala a hrála hry, ale ta bledá a hubená stála spolu, aby se zahřála. Jedna dívka četla knihu a při tom kašlala.

„Můžeš mi říct, jaká to je škola?“ zeptala jsem se.

„Je to částečně dobročinná škola. Všechny jsme závislé na dobročinnosti. Všechna děvčata ztratila jednoho nebo oba rodiče a toto je instituce na vzdělávání sirotků. Platíme my nebo naši přátelé patnáct liber ročně. Zbytek je darován laskavými damami a vznešenými pány.“

„Kdo je pan Brocklehurst?“

„Je to pokladník a správce. Kupuje všechno naše jídlo a oblečení. Bydlí ve velkém sídle dvě míle odsud. Je to farář.“

Zazvonil zvon k obědu. Cítila jsem žluklý tuk. Jídlo se skládalo z brambor a divných kousků masa. Když jsme dojedly, měla jsem ještě hlad.

Pak jsme měli další vyučování. Během jedné hodiny jsem viděla učitelku, slečnu Scatcherdovou, jak se zlobila na dívku, se kterou jsem si před tím povídala. Dívce bylo přikázáno, aby stála uprostřed velké třídy. Neplakala a zůstala klidná.

Po páté hodině jsme měli malý hrnek kávy a půl krajíce hnědého chleba. Měla jsem pořád hlad. Po půl hodině volna jsme se učily. Pak sklenice vody a kousek ovesné placky, modlitby a spát. Skončil můj první den v Lowoodu.

tázky na porozumění textu

1. What distance did Jane travel from Gateshead to Lowood?
2. How many girls were sitting round the huge tables and what were they doing?
3. What was the food like at Lowood?
4. Who was Mr Brocklehurst?
5. What kind of school was Lowood?

azykový koutek

A – MÍRY V POSTAVENÍ PŘÍDAVNÉHO JMÉNA

Na začátku páté kapitoly je tato věta:

- It was a fifty-mile drive.

Byla to padesátimilová cesta.

Míra délky cesty je zde v postavení přídatného jména, říká nám více o cestě, jak dlouhá cesta byla.

Pravidla psaní měř v postavení přídatného jména

Míra **fifty miles** – *padesát mil* se postavením před podstatné jméno (a drive) mění v přídatné jméno. Číslovka a míra se odděluje spojovníkem/rozdělovacím znaménkem a míra je v jednotném čísle, tj. ztrácí koncové –s.

Další příklady:

- two **pints** / a jug
a two-**pint** jug
- three **metres** / a stick
a three-**metre** stick
- fourteen **years** old / a boy
a fourteen-**year**-old boy

B – NEPOČITATELNÁ PODSTATNÁ JMÉNA

V páté kapitole jsou tyto věty:

- The first was a tall lady, aged about twenty-nine, with dark **hair** and eyes
- I have ordered **bread** and **cheese** for the morning break.
- Thin girls stood together for **warmth**.
- He buys all our **food** and clothes.
- I could smell rancid **fat**.
- The meal was of potatoes and strange pieces of **meat**.
- After five o'clock we had a small mug of **coffee**.

Nepočítatelná podstatná jména se nikdy nepoužívají s neurčitým členem a zpravidla nemají množné číslo. Místo neurčitého členu můžeme užít přívlastek jako some, much, little, a little, plenty of.

- some food
nějaké potraviny/jídlo
- much food
hodně/příliš potravin/jídla

- little food
málo potravin/jídla
- a little food
trochu potravin/jídla
- plenty of food
spousta potravin/jídla.

Nepočítatelná podstatná jména jsou většinou:

► **beztvaré látky** (látková podstatná jména) – water, bread, butter, flour, sugar, tea, coffee, wood, blood, snow, air, iron, ice, ...

► **abstraktní pojmy** – fun, success, music, knowledge, progress, experience, safety, friendship, ...

Mezi počítatelnými a nepočítatelnými podstatnými jmény je v angličtině velice snadný přechod. Některá slova jsou podle okolností a situace jednou nepočítatelná (označují-li nějakou látku) a někdy zase počítatelná (označují předmět z dané látky):

- glass = *sklo*
a glass = *sklenice*

- chocolate = *čokoláda*
a chocolate = *čokoládový bonbon*
- iron = *železo*
an iron = *žehlička*
- room = *místo, prostor*
a room = *místnost*

Často jde o rozdíl mezi látkou jako takovou a určením jejího odměřeného množství. Například:

- coffee = *káva*
one coffee = *šálek kávy*
- sugar = *cukr*
one sugar = *kostka/lžička cukru*

Pro vyjádření množství se u nepočítatelných podstatných jmen často používají výrazy označující obal, určitou část celku nebo měrnou jednotku.

- tea – a cup of tea
- bread – a slice of bread
- wine – a bottle of wine
- sugar – a kilo of sugar

Nepřavidelná slovesa v kapitole:

begin	began	begun
drink	drank	drunk
give	gave	given
lie	lay	lain
lose	lost	lost
meet	met	met
put	put	put
read	read /red/	read /red/

ring	rang	rung
run	ran	run
say	said	said
see	saw	seen
sing	sang	sung
sit	sat	sat
tell	told	told
wear	worn	worn

Cvičení

Vytvořte z následujících vět otázky. Užijte tázací zájmena v závorce.

A – Užijte následující míry jako přídavné jméno.

1. ten years old / a girl
2. fifty pages / a book
3. thirty metres high / a building
4. two kilos / a bag

B – Přiřaďte neurčitý člen k počítatelným podstatným jménům:

butter, hour, hair, fun, blood, wine, chair, house, grass, beer, table

